

تعریف زردی نوزادی :

زرد شدن رنگ پوست نوزاد را زردی گویند که از مسائل شایع دوران نوزادی است.

علت ایجاد زردی نوزادی :

بیلی روبین یک رنگدانه می باشد که از محصولات نهایی تجزیه گلبول های قرمز است. اگر مقدار آن به هر دلیل در خون بالا برود موجب رسوب در پوست شده و آنرا زرد می کند. ابتدا پوست صورت، بعد شکم و بعد پاها زرد می شوند.

از طرف دیگر کبد نوزاد که مسئول تبدیل این ماده به شکل غیر رسمی آن می باشد، تا این ماده از بدن دفع گردد، هنوز به حد کافی تکامل پیدا نکرده است و کارآیی مناسب را ندارد.

علت دیگر زردی نوزادی این که: نوزادان در روزهای اول زندگی ماده مدفوعی قیری رنگی، دفع می کنند که حاوی مقادیری بیلی روبین است. در صورتی که مقدار دفع مدفوع نوزاد کم باشد، این ماده دفع نشده و زردی بیشتری وجود خواهد داشت.

عواملی هم باعث تشدید زردی در نوزاد می شود: ناسازگاری گروه خونی مادر و نوزاد، نارس متولد شدن نوزاد، جنس پسر، وجود کبودی (خونمردگی) در پوست و قسمتهای مختلف بدن، گرسنگی، نوزاد متولد شده از مادر دیابتی، نوزادانی که کم

کاری تیروئید دارند، سابقه زردی از فرزندان قبلی خانواده، عفونت های نوزادی از قبیل عفونت های ادراری می تواند باعث تشدید زردی در نوزاد شود. زمانی که میزان زیاد این ماده خیلی بالا رود، از سد خونی مغز گذشته و در قسمتهای خاصی از مغز نوزاد رسوب می کند که معمولاً غیر قابل برگشت است و باعث بروز عوارض و معلولیت هایی در نوزاد می شود. گاهی اوقات زردی نوزاد در ۲۴ ساعت اول بعد از تولد رخ می دهد. این زردی اغلب به علت ناسازگاری خونی مادر و جنین به وجود آمده و خطرناک می باشد.

برخورد اولیه با زردی :

اگر ظاهر نوزاد زرد شد، باید هر چه سریعتر به پزشک مراجعه کرد تا با انجام آزمایش خون میزان زردی مشخص گردد. برای تشخیص زردی نوزادی رنگ پوست شکم، پاها در موارد زردی کف پا، زردی نوزادان بسیار بالاست و احتمالاً نیاز به تعویض خون دارد. پوشاندن لباس سفید در تشخیص کمک می کند.

عوارض زردی شدید نوزادی:

عوارض زردی شدید در نوزادان ممکن است به صورت جسمی یا ذهنی بروز کند. که شروع این عوارض ممکن است شامل خواب آلودگی، خوب آلودگی، خوب شیر خوردن نخوردن، تحریک پذیری شدید و تضعیف عکس العمل های طبیعی نوزاد باشد

و با پیشرفت عارضه علائم دیگری نظیر: عقب رفتن سر، برآمدگی ملاج، پیچ خوردن اندام ها و انحراف صورت و گریه های بلند و جیغ مانند و در موارد خیلی شدید تر تشنج، اسپاسم عضلات (سفتی عضلات) بروز کند و ممکن است تا آخر عمر عوارض اختلالات حرکتی، تشنج، فلج مغزی، اختلالات تکلم و عقب ماندگی ذهنی و ناشنوایی را به همراه داشته باشد.

خطرات زردی شدید در نوزاد :

از جمله عوارض زردی شدید درمان نشده، بیماری و ضایعه عصبی می باشد که ابتدا نوزاد خواب آلوده و شدیداً تحریک پذیر است. و به تدریج شیر خوردن در نوزاد مختل و در نهایت به برآمده شدن ملاج و تشنج منجر می شود.

درمان زردی نوزادی :

بسیاری از نوزادان با زردی خفیف احتیاج به هیچ درمان خاصی ندارند و ممکن است با شیر دهی منظم و صحیح و پی گیری میزان زردی توسط پزشک معالج زردی توسط پزشک معالج میزان زردی کاهش یافته و نیاز به اقدام دیگری نباشد.

در مواردی که میزان زردی بالاتر باشد درمان ممکن است به یکی یا هر دو مورد زیر نیازمند باشد:

ایکتر

تهیه و تنظیم: سیما بابکی

منبع: کودکان ونگ ۲۰۱۹

شماره پمفلت

اطفال

۱

تاریخ تدوین: زمستان ۱۴۰۴

۱- فتوتراپی (نور درمانی)

۲- تعویض خون

در صورت تشدید زردی و با صلاحدید پزشک معالج پزشک معالج تعویض خون برای پیشگیری از بروز عوارض زردی شدید انجام می شود.

عوارض فتوتراپی (نور درمانی)

۱- مدفوع شل (تغییر رنگ مدفوع نوزاد به سبز رنگ)

۲- کم آبی بدن نوزاد

۳- بالا رفتن درجه حرارت بدن

توجهات خاص مادر:

۱- دادن شیر مادر به نوزاد به طور مکرر، بهترین کاری است که می توانید انجام دهید (البته زمانی که زردی نوزاد شدید نباشد)، چشم بند نوزاد را باز کنید و با نوزادتان تماس لمسی و چشمی برقرار کنید و با او صحبت کنید.

۲- رژیم غذایی مادر تأثیری در تشدید زردی نوزادی ندارد، بنابراین هیچ محدودیتی در رژیم غذایی مادر شیرده از نظر زردی وجود ندارد.

۳- دادن موادی نظیر کره، ترنجبین و سایر داروهای گیاهی یا خانگی نه تنها تأثیری در کاهش زردی ندارد، چه بسا ممکن است مشکلاتی را نیز به بار بیاورد.

۴- دادن آب قند به نوزاد نه تنها تأثیری در کاهش زردی او ندارد، بلکه به علت پر شدن معده نوزاد و احساس سیری کاذب که در او بوجود می آورد، باعث کاهش تمایل او به شیر خوردن و محروم ماندن از شیر مادر (که منبع اصلی انرژی اوست) شده و باعث تشدید زردی در نوزاد میشود.

۵- موقع نوردرمانی چشم ها و ناحیه تناسلی نوزاد را کاملاً بپوشانید.

علت زمینه ساز زردی نقش مهمی در عود زردی دارد، در نوزادانی که عامل زمینه ساز زردی برطرف نشده و ادامه دارد، ممکن است پس از درمان و کاهش زردی، مجدداً با قطع درمان زردی برگشت کند، بر این اساس توصیه می شود که پس از ۲۴ تا ۴۸ ساعت از قطع فتوتراپی، مجدداً توسط پزشک معالج ویزیت شود.

۷. توجه به گروه خون و RH مادر و نوزاد (که در صورت مغایرت و با نظر پزشک معالج، آمپول روگام حین بارداری و پس از زایمان تجویز می شود) برای کنترل و کاهش بروز عوارض زردی مهم و باعث پیشگیری است.